

Sygn. akt I C 215/20 upr

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 maja 2021 roku

Sąd Rejonowy w Limanowej I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Małgorzata Hybel
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Anna Kasińska

po rozpoznaniu w dniu 7 maja 2021 roku w Limanowej

na rozprawie

sprawy z powództwa M. K.

przeciwko Towarzystwu (...) w W.

o zapłatę

I. zasądza od strony pozwanej Towarzystwa (...) w W. na rzecz powódki M. K. kwotę 1711,12 zł (jeden tysiąc siedemset jedenaście złotych i dwanaście groszy) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie naliczanymi od dnia 24 listopada 2017 roku do dnia zapłaty,

II. w pozostałym zakresie powództwo oddala,

III. zasądza od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 879,94 zł (osiemset siedemdziesiąt dziewięć złotych i dziewięćdziesiąt cztery grosze) tytułem kosztów procesu,

IV. nakazuje ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w L.:

1. od powódki kwotę 34,48 zł (trzydzieści cztery złote i czterdzieści osiem groszy),

2. od strony pozwanej kwotę 344 zł (trzysta czterdzieści cztery złote)

- tytułem wydatków poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 7 maja 2021 roku

M. K. prowadząca działalność gospodarczą pod firmą: Firma Usługowo – Handlowo - Marketingowa (...) M. K. z siedzibą w N. wniosła 20 kwietnia 2020 roku pozew przeciwko Towarzystwu (...) z siedzibą w N. wnosząc o:

- orzeczenie nakazem zapłaty, że pozwane Towarzystwo (...) ma zapłacić na rzecz powódki M. K. - w terminie dwóch tygodni od daty doręczenia nakazu zapłaty - kwotę 1.889,12 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 24.11.2017 roku do dnia zapłaty,

- zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powódki kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych, w tym kwoty 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, opłaty sądowej od pozwu oraz odsetek ustawowych za opóźnienie od kosztów procesu.

W przypadku stwierdzenia braku przesłanek do wydania nakazu zapłaty lub w przypadku prawidłowego wniesienia sprzeciwu od nakazu zapłaty wniosła o:

- zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kwoty 1.889,12 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 24.11.2017 roku do dnia zapłaty,

- zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powódki kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych, w tym kwoty 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, opłaty sądowej od pozwu oraz odsetek ustawowych za opóźnienie od kosztów procesu,

W uzasadnieniu powódka wskazała, że dnia 5 sierpnia 2017 r. miała miejsce kolizja, w której kierujący pojazdem posiadający wykupione ubezpieczenie OC posiadaczy pojazdów mechanicznych w pozwanej spółce, uszkodził pojazd marki V. (...) o nr rej. (...) należący do B. S. (1), zam. (...), (...)-(...) Z.. Po wypadku dokonano zgłoszenia szkody do pozwanej, która uznała swoją odpowiedzialność co do zasady. Po kolizji właścicielka uszkodzonego samochodu od dnia 8 sierpnia 2017 r. do 18 sierpnia 2017r. wynajęła od powódki samochód osobowy marki C. (...) o nr rej. (...). Wynagrodzenie za korzystanie z ww. samochodu wynosiło 180 zł brutto za każdą rozpoczętą dobę użytkowania. Jednocześnie poszkodowana udzieliła pełnomocnictwa do reprezentowania w zakresie dochodzenia roszczeń odszkodowawczych z tytułu najmu pojazdu zastępczego. Ponadto zawarła z powódką umowę cesji wierzytelności przysługującej mu względem pozwanej z tytułu odszkodowania za wynajmowanie samochodu zastępczego. Samochód zastępczy był wynajmowany przez poszkodowaną do celów prywatnych.

W związku z tym poszkodowana zobowiązana była do zapłaty na rzecz powódki wynagrodzenia za wynajem samochodu zastępczego przez 11 dni w łącznej wysokości 1.980 zł brutto, oraz kwotę 311,12 zł za podstawienie i odbiór samochodu od klienta, co łącznie daje 2.289,12 zł. Okres korzystania z samochodu wynikał z przebiegu likwidacji szkody i naprawy uszkodzonego samochodu. Pozwana pismem z dnia 07.08.2017 r. potwierdziła otrzymanie zawiadomienia o szkodzie. Powódka pismem z dnia 21.11.2017 r. wezwała pozwaną do zapłaty kwoty odszkodowania w wysokości 2.289,12 zł. W odpowiedzi pozwana pismem z 23 listopada 2017r. poinformowała o przyznaniu kwoty 400 zł, weryfikując stawkę dobową do kwoty 81,30 zł netto, oraz zasadny czas najmu do 4 dni. W związku z tym powódka liczy zwłokę pozwanej począwszy od dnia następnego po decyzji o wpłacie części odszkodowania.

W związku z powyższym powódka żądała zasądzenia kwoty 1.889,12 zł, która stanowić będzie stosowne odszkodowanie, a przysługuje jej na podstawie zawartej umowy cesji wierzytelności.

Sąd Rejonowy w Limanowej I Wydział Cywilny nakazem zapłaty z dnia 28 kwietnia 2020 roku o sygn. I Nc 377/20 wydanym w postępowaniu upominawczym uwzględnił żądanie pozwu (k. 24).

Strona pozwana zaskarżyła powyższy nakaz zapłaty sprzeciwem, wnosząc o oddalenie powództwa oraz zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania. Uzasadniono, iż zasądzenie wymienionej kwoty jest nieuzasadnione, gdyż wypłacone odszkodowanie zostało ustalone na podstawie kosztorysu kalkulacji sporządzonego w toku postępowania likwidacyjnego i wypłacone odszkodowanie wyrównało poniesioną szkodę. W ocenie pozwanego zasadny okres najmu to 4 dni, tj. od 08.08.2017 r.- wynajem pojazdu zastępczego, oględziny, otrzymanie oceny technicznej z oględzin, a także 2 dni na technologiczny czas naprawy pojazdu oraz 1 dzień organizacyjny - 11.08.2017 r. Pozwany zakwestionował także dobową stawkę czynszu najmu zastosowaną przez powoda w kwocie 146,34 zł netto (180,00 zł brutto) za okres 11 dni wskazując, iż strona pozwana w piśmie z dnia 07.08.2017 r., w którym potwierdziła otrzymanie

zawiadomienia o szkodzie, poinformowała poszkodowaną o możliwości najmu pojazdu zastępczego podając iż wszystkie dane kontaktowe do wypożyczalni współpracującej z Towarzystwem. Pozwane Towarzystwo w niniejszym piśmie poinformowało również poszkodowaną, iż skorzystanie z oferty Towarzystwa nie jest obligatoryjne, jednakże w razie wynajęcia pojazdu zastępczego we własnym zakresie koszt wynajmu zostanie uznany do wysokości stawki obowiązującej w wypożyczalni współpracującej z Towarzystwem tj. do kwoty 81,30 zł netto. Niniejsze pismo zostało wysłane na adres mailowy poszkodowanej w dniu 07.08. 2017 roku, natomiast umowa najmu pojazdu zastępczego została zawarta przez poszkodowaną z powodem w dniu 08.08. 2017 roku, co powoduje iż w chwili jej zawarcia poszkodowana miała wiedzę, iż zwrot kosztu najmu pojazdu zastępczego u innego podmiotu, będzie skutkował, iż Towarzystwo pokryje koszty tego najmu tylko do wysokości 81,30 zł netto.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 5 sierpnia 2017 r. doszło do kolizji, w której kierujący samochodem marki V. (...) o nr rejestracyjnym (...) podczas manewru cofania nie zachował należytej ostrożności i najechał na przód stojącego za nim pojazdu marki V. (...) o nr rejestracyjnym (...) należącego do B. S. (1), powodując uszkodzenia przodu samochodu. Kierujący pojazdem posiadał wykupione ubezpieczenie OC posiadaczy pojazdów mechanicznych w Towarzystwie (...). Po wypadku dokonano zgłoszenia szkody do pozwanej, która uznała swoją odpowiedzialność co do zasady. Zgłoszenie zostało przyjęte w dniu 7 sierpnia 2017 roku o godzinie 8:48 i zarejestrowane pod numerem (...). W dniu 8 sierpnia 2017 roku rzeczoznawca pozwanego dokonał w godzinach wieczornych oględzin pojazdu poszkodowanej w miejscowości Z.. Uszkodzenia pojazdu marki V. (...) o nr rejestracyjnym (...) zostały opisane przez rzeczoznawcę w ocenie technicznej pozostawionej u poszkodowanej w dniu oględzin, a następnie pozwany przesyłając pocztą elektroniczną kosztorys ofertowy z dnia 10 sierpnia 2017 roku nr (...) poinformował poszkodowaną o bezspornej kwocie odszkodowania w wysokości: 4 809,21 zł brutto, a szkoda została zakwalifikowana jako częściowa.

W dniu 8 sierpnia 2017 roku o godzinie 20:00, poszkodowana po nieudanej próbie wynajęcia pojazdu zastępczego z wypożyczalni współpracujących ze stroną pozwaną, wynajęła samochód zastępczy marki R. (...) o nr rejestracyjnym (...) u powoda F.U-H-M. (...) M. K., który użytkowała do dnia 18 sierpnia 2017 roku. Całkowity okres trwania wynajmu pojazdu zastępczego wyniósł 11 dni i był rozliczony w wysokości: 180,00zł brutto za każdą dobę najmu zgodnie z fakturą VAT nr (...) z dnia 18 sierpnia 2017 roku. Samochód zastępczy był wynajmowany przez poszkodowaną do celów prywatnych.

Poszkodowana B. S. (1) udzieliła powódce pełnomocnictwa do reprezentowania jej w zakresie dochodzenia roszczeń odszkodowawczych z tytułu najmu pojazdu zastępczego, a następnie zawarła z powódką umowę cesji wierzytelności przysługującej jej względem pozwanej z tytułu odszkodowania za wynajmowanie samochodu zastępczego.

Poszkodowana z tytułu najmu samochodu zastępczego przez 11 dni zobowiązana była do zapłaty na rzecz powódki wynagrodzenia w łącznej wysokości 1.980 zł brutto, oraz kwotę 311,12 zł za podstawienie i odbiór samochodu od klienta, co łącznie daje 2.289,12 zł. Okres korzystania z samochodu wynikał z przebiegu likwidacji szkody i naprawy uszkodzonego samochodu.

Dowód: faktura VAT nr (...) k.9, umowa najmu k.10 , pełnomocnictwo a k.11 - 12 , umowa cesji wierzytelności k.13-14, powiadomienie dłużnika o przelewie wierzytelności k. 16, oświadczenia dotyczące najmu pojazdu zastępczego k. 15, oświadczenie sprawcy k.17, opinia biegłego P. K. k. 102 - 108, zeznania świadka B. S. k. 80 - 82

W piśmie z dnia 7 sierpnia 2017 r. strona pozwana potwierdziła otrzymanie zawiadomienia o szkodzie. Pismem z dnia 21 listopada 2017 r. powódka wezwała pozwaną do zapłaty kwoty odszkodowania w wysokości 2.289,12 zł. W odpowiedzi pozwana pismem z dnia 23 listopada 2018 roku poinformowała o przyznaniu kwoty 400 zł, ustalając stawkę dobową na kwotę 81,30 zł netto, oraz zasadny czas najmu do 4 dni.

Dowód: pismo (...) z 7.08.2017 r., k.18, wezwanie do zapłaty z 21.11.2017 r.

k.20, pismo (...) z dnia 23.11.2017 r. k. 21.

Zakres naprawy samochodu V. (...) o nr rej. (...) został określony przez rzeczoznawcę mobilnego strony pozwanej dokonującego oględzin, a następnie określony w systemie E.. Został on przesłany poszkodowanemu przez pozwanego w dniu 10 sierpnia 2017 roku . Analiza ww. kosztorysu oraz dokumentacji zdjęciowej z oględzin podstawowych jak również pozostałej dokumentacji z akt szkody PPPM/13468/2017 pozwala określić technologiczny czas naprawy, który związany jest tylko z wykonaniem samych czynności naprawczych wynikających z technologii naprawy. Czas niezbędny na dokonanie samej technicznej naprawy uszkodzeń przedmiotowego pojazdu z zastrzeżeniem, że nie obejmuje on nieznanymi to jest nieujawnionych uszkodzeń ukrytych, które mogą być ujawnione po demontażu uszkodzonego zderzaka przedniego oraz pozostałych uszkodzonych elementów wynosi 2 dni. Rzeczoznawca mobilny dokonywał oględzin w domu u poszkodowanej, a z przesłanej dokumentacji zdjęciowej nie wynika, aby w trakcie ich trwania były przeprowadzone prace związane z demontażem uszkodzonych elementów. Stąd nie da się wykluczyć możliwości ujawnienia dalszych uszkodzeń ukrytych mających związek przyczynowo skutkowy ze zdarzeniem szkodzącym z dnia 5 sierpnia 2017 roku, a mogących mieć wpływ na zwiększenie rozmiaru szkody jak również na wydłużenie technologicznego czasu naprawy.

Szacunkowy czas technologicznej naprawy ww. pojazdu określony na podstawie dokumentacji zalegającej w aktach sprawy wynosi ok. 2 dni.

W rozpatrywanej sprawie najem pojazdu zastępczego nastąpił dopiero dnia 8 sierpnia 2017 roku (wtorek). Tego samego dnia rzeczoznawca mobilny przekazał poszkodowanej ocenę techniczną pojazdu sporządzoną odręcznie w trakcie oględzin, które odbyły się u poszkodowanej w domu w godzinach wieczornych ok. godz. 19:16 (akta szkody płyta CD). Pozwany w następnej kolejności w dniu 10 sierpnia 2020 roku sporządził kosztorys ofertowy w systemie E. określając wysokość proponowanego odszkodowania w formie bezspornej części należnego odszkodowania (kalkulacja zawiera części alternatywne, amortyzację części oryginalnych V. w wysokości 5%, amortyzację materiału lakierniczego w wysokości 5%), którą przesłał poszkodowanej pocztą elektroniczną tego samego dnia to jest 10 sierpnia 2017 roku (czwartek). Poszkodowana zatem dopiero 10 sierpnia 2017 roku (czwartek) mogła ocenić jakimi bezspornymi środkami finansowymi będzie mogła dysponować i na zakup jakich części będzie mogła sobie pozwolić oraz podjąć decyzję co dalszego toku naprawy, czy przeprowadzić ją z zaproponowanej bezspornej części odszkodowania, czy też zlecić naprawę wybranemu warsztatowi blacharsko- lakierniczemu zajmującemu się tego typu naprawami. Poszkodowana zatem, najwcześniej w dniu 10 sierpnia 2017 roku (czwartek) mogła zamówić części niezbędne do rozpoczęcia i przeprowadzenia naprawy, przyjmując standardowy czas oczekiwania na części 2 do 3 dni rozpoczęcie naprawy przy uwzględnieniu dwóch dni wolnych od pracy (12 sierpnia 2017 roku i 13 sierpnia 2017 roku) było możliwe dopiero 14 sierpnia 2017 roku (poniedziałek). Jednak należy pamiętać, że dostępność części koniecznych do przeprowadzenia naprawy i czas oczekiwania na nie mógł wymagać dłuższego czasu i terminu ich dostawy, bowiem zależy ona od aktualnych stanów magazynowych i każdej chwili ulega zmianie i na dany czas może być inna. Przyjmując standardowy czas dostawy części i zakładając, że wszystkie części zostały dostarczone zgodnie z zamówieniem, przyjęcie uszkodzonego pojazdu do warsztatu mogło nastąpić w dniu 14 sierpnia 2017 roku (poniedziałek), który to dzień należy potraktować jako organizacyjny na sporządzenie niezbędnej dokumentacji, otwarcie zlecenia naprawy, zapoznanie się z zakresem szkody, zaplanowanie procesu naprawy oraz rotacji na poszczególnych stanowiskach naprawczych z uwzględnieniem transportu pomiędzy nimi. To wszystko, przy założeniu, że obłożenie w pobliskich warsztatach specjalizujących się w naprawach powypadkowych jest niewielkie, zwykle czas oczekiwania na naprawę wynosi od kilku dni nawet do kilku tygodni. W dalszej kolejności przyjmując, że naprawa zgodnie z technologicznym czasem naprawy powinna trwać 2 dni robocze powinna zacząć się 15 sierpnia 2017 roku (wtorek) i zakończyć się dnia 16 sierpnia 2017 roku (środa). W końcowej fazie procesu naprawy pozostaje czas niezbędny na przygotowanie naprawionego już samochodu do wydania to jest przeprowadzenie ostatecznej kontroli jakości zakończonej już naprawy, usunięcie śladów pozostałości po paście polerskiej, umycie i posprzątanie naprawionego samochodu oraz umieszczenie w pomieszczeniu dedykowanym do takich celów, aby klient mógł zapoznać się z efektem końcowym naprawy i obejrzeć pojazd przed odbiorem, bez względu na warunki atmosferyczne panujące na zewnątrz - przyjmuje się na to 1 dzień. Pojazd powinien być wydany poszkodowanemu po zakończeniu

całego procesu technologicznej naprawy przy spełnieniu powyższych założeń nie wcześniej niż dnia 17 sierpnia 2017 roku.

Niezbędny całkowity czas dla dokonania technologicznej naprawy pojazdu marki V. (...) nr rej. (...) uszkodzonego w wyniku kolizji w dniu 5 sierpnia 2017 roku na gruncie przedmiotowej sprawy powinien wynosić 10 dni przy uwzględnieniu 2 dni wolnych od pracy.

W oparciu o istniejącą segmentację rynku samochodów osobowych opracowaną przez Instytut (...) (raport Segmentacja (...) 2015) wyróżnia się 6 grup pojazdów oraz 9 klas. Zgodnie z ustalonymi kryteriami przez (...) pojazd poszkodowanej marki V. (...) należy zaliczyć do grupy podstawowej w segmencie C.

Dowód: opinia biegłego P. K. k. 102 – 108, opinie uzupełniające k.102

– 111 i 133 – 147.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów i na podstawie dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu techniki samochodowej P. K. (2) oraz zeznań świadka.

Oceniając materiał dowodowy Sąd uznał, iż dowody z dokumentów, w tym dokumentów z postępowania likwidacyjnego są wiarygodne, albowiem żadna ze stron nie kwestionowała autentyczności tych dokumentów, ani też nie zaprzeczyła, iż osoby podpisane pod tymi pismami nie złożyły oświadczeń w nich zawartych.

Podstawę ustaleń stanowiły także akta szkody zamieszczone na nośniku CD, albowiem nie ma podstaw do przypuszczeń, że ktokolwiek w sposób nieuprawniony ingerował w ich treść.

Z uwagi na konieczność zasięgnięcia wiadomości specjalnych Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu techniki samochodowej. Opinia oraz opinie uzupełniające zostały sporządzone w sposób profesjonalny, pełny i klarowny przez osobę posiadającą w tym zakresie odpowiednie kwalifikacje. Biegły odpowiedział fachowo na wszystkie zadane przez Sąd pytania, a także odniósł się rzeczowo i kompleksowo do podnoszonych przez stronę pozwaną zarzutów. Biegły sformułował kategoryczne wnioski oraz logicznie wyjaśnił jakie czynniki do nich doprowadziły. Sąd dał wiarę zeznaniom świadka, który zeznał, iż podjął próby wynajęcia samochodu zastępczego w firmach współpracujących ze stroną pozwaną ale okazały się one bezskuteczne.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo podlegało uwzględnieniu w przeważającej całości.

Stosownie do treści art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych ubezpieczeniem obowiązkowym jest m.in. ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów.

Umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zobowiązuje ubezpieczyciela do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający lub ubezpieczony, co statuuje art. 822 § 1 k.c. Jeżeli strony nie umówiły się inaczej, umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej obejmuje powyższe szkody, będące następstwem przewidzianego w umowie zdarzenia, które miało miejsce w okresie ubezpieczenia (§ 2). Stosownie do § 4 ww. przepisu uprawniony do odszkodowania w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczenia bezpośrednio od ubezpieczyciela.

Wydatki poniesione na wynajem pojazdu zastępczego stanowią szkodę w rozumieniu przepisu art. 361 § 1 k.c. Skoro poszkodowana posiadała pojazd mechaniczny, który był przez nią używany do celów prywatnych, to niemożność czasowego korzystania z tego mienia i fakt poniesienia kosztów wynajmu innego pojazdu stanowi wymierną stratę

materialną. Podkreślić należy ponadto, że roszczenie dochodzone w przedmiotowej sprawie powódka nabyła na podstawie umowy cesji wierzytelności. Zgodnie z art. 509 § 1 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustaw/e, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Na nabywcę wraz z wierzytelnością przechodzą wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki (§2). Stosownie do treści art. 513 § 1 kc dłużnikowi przysługują przeciwko nabywcy wierzytelności wszelkie zarzuty, które miał przeciwko zbywcy w chwili powzięcia wiadomości o przelewie. Cesjonariusz w drodze przelewu wierzytelności nabywa tyle praw, ile miał cedent. Cesjonariusz nie może więc żądać od dłużnika świadczenia w większym rozmiarze niż cedent. Ponadto sytuacja prawna dłużnika, nie może ulec pogorszeniu na skutek przelewu w stosunku do tej, jaką dłużnik miał przed przelewem. z wierzytelnością po przelewie pozostają zatem związane wszystkie zarzuty dłużnika, które mogły być podnoszone w stosunku do poprzedniego wierzyciela (cedenta).

Przesłankami odpowiedzialności odszkodowawczej są: zaistnienie zdarzenia, z którym przepis prawny łączy odpowiedzialność odszkodowawczą, powstanie szkody oraz adekwatny związek przyczynowy pomiędzy zdarzeniem i szkodą. W przypadku wystąpienia wymienionych przesłanek naprawienie szkody, przez podmiot do tego zobowiązany, powinno polegać na przywróceniu w majątku poszkodowanego stanu rzeczy naruszonego zdarzeniem wyrządzającym szkodę, nie może przewyższać jednak wysokości faktycznie poniesionej szkody.

W toku niniejszego procesu powód powinien wykazać istnienie następujących przesłanek: 1) wystąpienie zdarzenia szkodowego, 2) istnienie związku przyczynowego pomiędzy zdarzeniem i szkodą, 3) fakt doznania szkody w określonej wysokości.

Pierwsza ze wskazanych wyżej okoliczności była między stronami bezsporna, nie było zatem potrzeby, aby powód w tym zakresie składał wnioski dowodowe.

Poza sporem było również, iż samochód poszkodowanej był naprawiany aż do 18 sierpnia 2017 roku.

W ocenie Sądu powódka wykazała, iż szkoda w żądanej w pozwie wysokości w przeważającej części pozostawała w adekwatnym związku przyczynowym ze zdarzeniem ją powodującym.

Zgodnie bowiem z treścią art. 361 § 1 k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. Treść tego przepisu opiera się na teorii przyczynowości adekwatnej, zgodnie z którą odpowiedzialność podmiotu zobowiązanego do naprawienia szkody ogranicza się do zwykłych następstw danej przyczyny. Sąd winien najpierw zbadać, czy w ogóle pomiędzy kolejnymi faktami istnieją obiektywne powiązania, jeśli takie powiązania zostaną ustalone sąd bada, czy wspomniane powiązania można traktować jako „normalne” tj. typowe lub oczekiwane w zwykłej kolejności rzeczy. Ocena, czy skutek jest normalny, powinna być oparta na całokształcie okoliczności sprawy i wynikać z zasad doświadczenia życiowego, a w razie potrzeby – z zasad wiedzy naukowej, specjalnej. W związku z powyższym zakład ubezpieczeń nie ma obowiązku ponoszenia kosztów wynajmu przez okres dłuższy niż czas potrzebny do dokonania naprawy ani w wysokości przekraczającej zwykły koszt najmu samochodu tej samej klasy, co pojazd uszkodzony.

W niniejszej sprawie sporne między stronami był uzasadniony okres najmu samochodu zastępczego oraz stawka za jeden dzień wynajmu.

Powódka żądała zasądzenia odszkodowania za 11 dni przy przyjęciu stawki 180 zł brutto. W toku postępowania likwidacyjnego strona pozwana pokryła koszty najmu samochodu za 4 dni, przy przyjęciu stawki 81,30 zł. Powódka żądała zapłaty za pozostałe dni wg stawki 180 zł brutto oraz zwrotu kosztów w kwocie 311,12 zł za podstawienie i odbiór pojazdu tj. łącznie kwoty 1889,12 zł

Sąd Rejonowy podziela pogląd Sądu Najwyższego zawarty w uchwale z 24 sierpnia 2017 r. (sygn. akt III CZP 20/17), gdzie Sąd Najwyższy stwierdził, że wydatki na najem pojazdu zastępczego poniesione przez poszkodowanego, przekraczające koszty zaproponowanego przez ubezpieczyciela skorzystania z takiego pojazdu są

objęte odpowiedzialnością z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, jeżeli ich poniesienie było celowe i ekonomicznie uzasadnione.

Ciężar dowodu wykazania celowości i racjonalności poniesienia wyższych kosztów najmu spoczywa w takim przypadku na poszkodowanym. Powódka, zatem była zobowiązana do wykazania, że w okolicznościach niniejszej sprawy czas naprawy, był celowy i ekonomicznie uzasadniony.

Z opinii biegłego z zakresu techniki samochodowej P. K. (2) wynika, iż niezbędny całkowity czas dla dokonania technologicznej naprawy pojazdu marki V. (...) nr rej. (...) uszkodzonego w wyniku kolizji w dniu 5 sierpnia 2017 roku powinien wynosić 10 dni.

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 5 listopada 2004 r. (II CK 494/03, Lex nr 145121) wskazał, że jeżeli uszkodzony pojazd nadaje się do naprawy (...), to koszty najmu przez poszkodowanego tzw. samochodu zastępczego obejmować mogą tylko okres konieczny i niezbędny do naprawy pojazdu (art. 361 § 1 k.c.). Nie można rozciągać takich kosztów na cały faktyczny okres naprawy samochodu.

Niewątpliwie, okres uzasadnionej technologicznie naprawy jest jedynie pewnym wyliczeniem teoretycznym opartym na założeniu, iż wszystkie czynności związane z naprawą mogą zostać wykonane w przyjętych teoretycznie czasokresach, ustalonych standardowo dla ułatwienia wszelkich rozliczeń związanych z naprawą pojazdów mechanicznych. Teoretyczne założenia muszą jednak zostać w każdym przypadku skonfrontowane z okolicznościami konkretnej sprawy, w której występują czynniki wpływające na wydłużenie oszacowanego czasu niezbędnego dla dokonania naprawy pojazdu. Takimi okolicznościami są np. czas oczekiwania na naprawę, czy czas oczekiwania na podjęcie przez zakład ubezpieczeń decyzji o uznaniu swojej odpowiedzialności i wypłacie odszkodowania (por. wyrok Sądu Apelacyjny w Warszawie w z dnia 3 marca 2017 r. (I ACa 2464/15, Lex nr 2427748) .

Do uzasadnionego koniecznego okres najmu pojazdu zastępczego, odpowiadającego koniecznemu okresowi naprawy należy zaliczyć m.in.: czas bezpośrednio przypadający na zgłoszenie ubezpieczycielowi szkody, czas na czynności likwidacyjne samodzielnie prowadzone przez ubezpieczyciela, czas na czynności mieszczące się w ramach współdziałania stron w zakresie ustalenia zakresu szkody i kosztów naprawy, czas rzeczywistej naprawy uszkodzonego pojazdu, który uwzględnia oczekiwanie na części zamienne i możliwości organizacyjne zakładu naprawczego, a także inne obiektywne czynniki wpływające na proces naprawy. Słusznie również biegły wskazał, że dostępność części jest bardzo różna w danym czasie niezależnie od ich jakości i nie ma reguły, że jest to okres maksymalnie 2 dni. Przyjęty przez biegłego czas 2-3 dni nie jest zbyt długi zakładając, że części te zostały dostarczone zgodnie z zamówieniem, to jest nie było żadnej pomyłki przy ich zamówieniu (były do tego typu i modelu pojazdu), pomyłki w pakowaniu (błąd pakowania - w opakowaniu z prawidłowym numerem zamówienia znajduje się część o innym nr katalogowym), pomyłki w oznakowaniu części (błąd oznaczenia), zamówione części nie uległy uszkodzeniu podczas transportu (nagminnie spotykany problem), a środek transportu dotarł na czas i został załadowany zgodnie z listem przewozowym (zdarza się, że nie wszystkie części docierają zgodnie z deklaracją dystrybutora części - listem przewozowym).

Sąd podziela pogląd wyrażony przez biegłego w opinii uzupełniającej, iż dokumentem informującym jakimi środkami finansowymi może wstępnie dysponować poszkodowany, czyli jaka jest bezsporna kwota odszkodowania jest kosztorys ofertowy zawierający również kwalifikację części do naprawy i do wymiany z podaniem jakości i cen części w nim zawartych - co też czyni ten dokument niezbędnym do podjęcia przez poszkodowanego decyzji dotyczącej sposobu przeprowadzenia naprawy uszkodzonego pojazdu, a który poszkodowany otrzymał od pozwanego dopiero 10 sierpnia 2017 roku. Należy się również zgodzić z poglądem biegłego, że 2 dni na okres organizacyjny nie jest nadmiernie wydłużonym czasem, ponieważ składa się na niego znalezienie warsztatu naprawczego, zlecenie przez poszkodowanego wykonania naprawy uszkodzonego pojazdu przez warsztat (sporządzenie stosownej dokumentacji), przyjęcie uszkodzonego pojazdu do warsztatu (ogłędziny stanu pojazdu i jego uszkodzeń przez pracownika serwisu naprawczego w obecności poszkodowanego — zaznajomienie się z zakresem szkody), umycie pojazdu przed wjazdem na stanowisko naprawcze, zaplanowanie rotacji na poszczególnych stanowiskach z uwzględnieniem aktualnego na

dzień przyjęcia do warsztatu uszkodzonego pojazdu stanu jego obłożenia (to jest ilości rozpoczętych już napraw będących na biegu, dla niektórych obszarów szczególnie dużych aglomeracji czas oczekiwania na rozpoczęcie naprawy wynosi nawet od 1-2 miesięcy). Następnie na okres organizacyjny składa się również odbiór pojazdu po naprawie, bowiem pojazd musi zostać do niego przygotowany, czyli nie jest to tylko sama czynność przekazania naprawionego pojazdu poszkodowanemu, ale cały proces jego przygotowania to tego wydarzenia (kontrola jakości wykonanej naprawy, usunięcie śladów naprawy, mycie pojazdu), z uwzględnieniem czasu jaki potrzebuje poszkodowany na dotarcie do siedziby serwisu z miejsca pracy, czy miejsca zamieszkania (pokonanie mniejszego lub większego dystansu, korków ulicznych, warunków atmosferycznych i drogowych innych w okresie letnim, a innych w okresie zimowym).

Technologiczny czas naprawy wynosił 2 dni, natomiast czas naprawy to 10 dni. Biegły uzasadniający powyższe rozróżnienie wskazał w opinii, że technologiczny czas naprawy jest zawsze niższy niż rzeczywisty, gdyż dodatkowo do czasu naprawy pojazdu jest doliczany np. czas na przyjęcie pojazdu do naprawy, oczekiwanie na oględziny likwidatora, oczekiwanie na kosztorys naprawy i jego weryfikację, oczekiwanie na dostarczenie części zamiennych, czas na przygotowanie pojazdu do przekazania po naprawie. Rzeczywisty czas naprawy jest w niektórych przypadkach wydłużony przez przedłużającą się naprawę z winy serwisu, braku przyjęcia odpowiedzialności przez ubezpieczyciela.

Powódka nie zaoferowała celem wykazania niezbędnego okresu najmu pojazdu zastępczego ponad okres czasu wskazany przez biegłego tj. 10 dni żadnego dowodu i nie podważyła w skuteczny sposób wyliczeń biegłego. Prawidłowe rozstrzygnięcie sprawy wymagało ustalenia koniecznego okresu wynajęcia przez poszkodowanego pojazdu zastępczego pozostającego w adekwatnym związku ze zdarzeniem wywołującym szkodę, a zatem ustalenia jakie niezbędne czynności związane z naprawą pojazdu podejmowane były albo powinny być podjęte w tym konkretnym przypadku i czy w istocie powinny one zająć 11 dni.

Odnosnie stawki za najem pojazdu, należy podkreślić, iż poszkodowana podjęła próby wynajęcia samochodu zastępczego w firmach współpracujących ze stroną pozwaną, jednak bezskutecznie. Żadna z firm nie zaoferowała jej pojazdu zastępczego (k. 82). Tym samym poszkodowana podjęła ze swojej strony działania mające na celu minimalizację szkody i współpracę ze stroną pozwaną. Pozwana w toku postępowania nie wykazała aby cena najmu ustalona pomiędzy powódką a poszkodowaną odbiegała od cen rynkowych na rynku lokalnym. Nie powołała na tą okoliczność żadnych dowodów.

Należało zatem uznać, iż powódka mogła się domagać zasądzenia od strony pozwanej kosztów wynajmu pojazdu za okres 10 dni w stawce 180 zł brutto co daje kwotę 1800 zł i 311,12 zł tytułem podstawienia i odbioru pojazdu. Mając na uwadze, iż strona pozwana wypłaciła powódce w toku postępowania likwidacyjnego kwotę 400 zł, Sąd zasądził na rzecz powódki kwotę 1711,12 zł ($1800 + 311,12 = (...)$, $12 - 400 \text{ zł} = (...), 12$). W pozostałym zakresie powództwo podlegało oddaleniu jako nieudowodnione.

Powódka wezwała stronę pozwaną do zapłaty pismem z 21 listopada 2017 roku, decyzją z dnia 23 listopada 2017 roku pozwana uznała powództwo tylko do kwoty 400 zł, zatem powódce należą się odsetki od dnia następnego tj. 24 listopada 2017 roku. Strona pozwana jako podmiot profesjonalny powinna była prawidłowo ocenić w tym terminie zarówno zakres szkód, jak i konieczny okres najmu, a jej działanie podlegało ocenie z uwzględnieniem zawodowego charakteru działalności. Z uwagi na powyższe, Sąd zgodnie z żądaniem pozwu zasądził ustawowe odsetki za opóźnienie liczone od kwoty 1711,12 zł od dnia 24 listopada 2017 roku do dnia zapłaty.

O kosztach postępowania sąd orzekł jak w pkt III wyroku w oparciu o art. 100 zdanie drugie k.p.c., zgodnie z którym w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Powództwo zostało uwzględnione w około 91% (żądanie 1890 zł a uwzględniono 1711 zł). Strony były reprezentowane przez zawodowych pełnomocników ustanowionych z wyboru (wynagrodzenie pełnomocnika 900 zł oraz opłata od pełnomocnictwa 17 zł). Powódka uiściła opłatę od pozwu w kwocie 200 zł. Pozwany uiścił zaliczkę na opinię biegłego w kwocie 600 zł. Powódka poniosła łącznie koszty w wysokości 1177 zł, strona pozwana 1517 zł. W pkt III wyroku. Sąd zasądził zatem od strony pozwanej na rzecz powódki łącznie kwotę 879,94 zł tytułem zwrotu części kosztów procesu.

Ponadto w punkcie IV wyroku Sąd nakazał ściągnąć od stron tytułem wydatków poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa na sporządzone w sprawie opinie, w zakresie w jakim nie zostały pokryte z zaliczki. Łączny koszt opinii wynosił 978,48 zł, częściowo koszty opinii poniosła strona pozwana tj. w kwocie 600 zł, nieuiszczona została nadal kwota 378,48 zł. Powódka ma uiścić na rzecz Skarbu Państwa 9 % sumy tych kwot a strona pozwana 91%, odpowiednio do stopnia w jakim sprawę przegrali.

SSR Małgorzata Hybel